

**ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ «ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΔΙΑΛΟΓΟ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΑΙΔΕΙΑ»
ΚΑΙ ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΛΜΕ**

Η κυβέρνηση έχει εξαγγείλει «Εθνικό και Κοινωνικό Διάλογο για την Παιδεία», χωρίς όμως μέχρι σήμερα να έχει κάνει σαφές το ακριβές πλαίσιο και τη θεματολογία στην οποία θα διεξαχθεί.

Η ΟΛΜΕ είναι η Ομοσπονδία των 70.000 εκπαιδευτικών της δημόσιας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η δημόσια εκπαίδευση τα τελευταία 6 χρόνια, λόγω των εφαρμοζόμενων μνημονιακών πολιτικών, έχει υποστεί μείωση των δαπανών κατά 35%, ο αριθμός των εκπαιδευτικών έχει υποστεί συρρίκνωση κατά 30%, οι εκπαιδευτικοί έχουν υποστεί τις συνέπειες των μισθολογικών περικοπών, της αύξησης του ωραρίου, τις διαθεσιμότητες, τις προσπάθειες εφαρμογής ενός απάνθρωπου Πειθαρχικού Δικαίου και μιας τιμωρητικής αξιολόγησης – χειραγώγησης. Η ΟΛΜΕ -παρά όλα αυτά- είναι έτοιμη να καταθέσει για άλλη μια φορά τις προτάσεις της για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το δημόσιο σχολείο και ο εκπαιδευτικός. Μόνον η θετική αντιμετώπιση και επίλυση των προβλημάτων αυτών θα είναι απόδειξη ότι στηρίζεται η Παιδεία σαν Δημόσιο Κοινωνικό Αγαθό.

Εκτιμάμε ότι λύσεις μπορούν και πρέπει να δοθούν με βάση τις τεκμηριωμένες προτάσεις και θέσεις της εκπαιδευτικής κοινότητας. Προτάσεις και θέσεις που έχει επεξεργαστεί το συνδικαλιστικό κίνημα και πρέπει να υλοποιηθούν.

Έτσι, το ΔΣ της ΟΛΜΕ συμμετέχοντας στο «διάλογο» ζητεί αυτός να έχει τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

- α) να μην είναι αποσπασματικός, αλλά να συμπεριλάβει όλα τα ζητήματα της εκπαίδευσης (χρηματοδότηση, κατοχύρωση του δημόσιου χαρακτήρα του σχολείου και βελτίωση της λειτουργίας του, μόνιμοι διορισμοί, αναβάθμιση της θέσης του εκπαιδευτικού κ.λπ.)
- β) να επιδιωχθούν συνθέσεις και να μη γίνει προσπάθεια να επιβληθούν προειλημμένες κυβερνητικές αποφάσεις,
- γ) να μην είναι προσχηματικός και αποπροσανατολιστικός,
- δ) να είναι ουσιαστικός και παραγωγικός, να οδηγεί δηλαδή σε λύσεις των χρόνιων και οξυμένων προβλημάτων,
- ε) να υπάρχει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα πορείας και ολοκλήρωσής του συμφωνημένο και από τους εκπαιδευτικούς φορείς και, τέλος,
- στ) να δημιουργεί δεσμεύσεις για την κυβέρνηση σε συμπεράσματα και προτάσεις επί των οποίων υπάρχει σύμφωνη γνώμη των εκπαιδευτικών φορέων.

Ύστερα από τα παραπάνω, το ΔΣ της ΟΛΜΕ αποφάσισε τη συμμετοχή της Ομοσπονδίας μας στο διάλογο με βάση τις θέσεις του κλάδου.

Καλούμε τις ΕΛΜΕ να προβάλουν παραπέρα τις θέσεις του κλάδου δημιουργώντας ταυτόχρονα αγωνιστικές συσπειρώσεις για τη διεκδίκησή τους. Η συνέχεια της παρουσίας μας στο «Διάλογο» θα εξαρτηθεί από το εάν διασφαλίζονται οι αυτονόητοι όροι και οι προϋποθέσεις που θέταμε για ένα διάλογο ουσίας.

ΓΕΝΙΚΑ

Αν και η σημασία της γνώσης για την κοινωνική ευημερία και την ατομική πρόοδο αναγνωρίζεται από όλες τις πλευρές, οι εκπαιδευτικοί θεσμοί δεν είναι οργανωμένοι με τέτοιο τρόπο, ώστε να ικανοποιούν τις απαιτήσεις και τις ανάγκες της σύγχρονης νεολαίας και να παρέχουν την απαιτούμενη μορφωτική υποδομή για το πλάσιμο της μελλοντικής κοινωνίας που όλοι οραματίζόμαστε.

Εμείς, οι εκπαιδευτικοί, αγωνιζόμαστε για ένα εκπαιδευτικό σύστημα που θα υπηρετεί τον άνθρωπο και θα στηρίζεται στα ιδανικά, τις αρχές και αξίες της ισότητας, της κοινωνικής δικαιοσύνης, της πολιτιστικής αναβάθμισης, της προστασίας του περιβάλλοντος και, συνολικά, της ανάπτυξης της κοινωνίας σε όλους τους τομείς. Οραματίζόμαστε μια παιδεία για τους νέους και τις νέες του σήμερα που θα επιτρέπει την κατανόηση και την ερμηνεία της πραγματικότητας στο σύνολό της, θα διασφαλίζει τη δυνατότητα του πολίτη να συμμετέχει ενεργητικά, υπεύθυνα και δημιουργικά στα κοινωνικά δρώμενα, θα προάγει τις δημοκρατικές αξίες και τα ανθρωπιστικά ιδανικά. Μια παιδεία που θα συμβάλλει στην ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας των νέων, θα καλλιεργεί την κριτική σκέψη, τη δημιουργικότητα, την αμφισβήτηση και τη διεκδίκηση, θα προάγει την αισθητική καλλιέργεια, τη συναισθηματική ανάπτυξη και την κοινωνική ωρίμανσή τους. Μια παιδεία που θα δημιουργεί πολίτες που θα έχουν συνείδηση των προβλημάτων του κοινωνικού και του φυσικού περιβάλλοντος και θα έχουν τη δυνατότητα να προτείνουν τις κατάλληλες λύσεις και να διεκδικήσουν την υλοποίησή τους.

Σημειώνουμε εδώ συνοπτικά και αναπτύσσουμε στη συνέχεια πιο αναλυτικά τους όρους και τις προϋποθέσεις που θεωρούμε απαραίτητες, για να έχουν θετικό χαρακτήρα οι όποιες αλλαγές στην εκπαίδευση:

- **Αύξηση των δαπανών για την παιδεία στο 5% του ΑΕΠ**
- **Άμεση καθιέρωση 12χρονης υποχρεωτικής Δημόσιας και Δωρεάν εκπαίδευσης για όλους**
- **Αποσύνδεση του Λυκείου από το σύστημα πρόσβασης σε ΑΕΙ –ΤΕΙ**
- **Άμεση και ουσιαστική αναβάθμιση της ΤΕΕ.**
- **Μείωση του ανώτατου ορίου των μαθητών ανά τμήμα (20 μαθητές ανά τμήμα κατ' ανώτατο όριο στα Γυμνάσια και Λύκεια, 15 μαθητές στα ΕΠΑΛ και τις ομάδες προσανατολισμού του Λυκείου και 10 μαθητές ανά εκπαιδευτικό στα Εργαστήρια)**
- **Ουσιαστική οικονομική στήριξη των καθηγητών**
- **Ακώλυτη μισθολογική εξέλιξη - μη σύνδεση του μισθού με την απόδοση- αξιολόγηση**
- **Ετήσια επιμόρφωση των καθηγητών με ταυτόχρονη απαλλαγή από τα διδακτικά τους καθήκοντα**
- **Θεσμοθέτηση νέου συστήματος διορισμού. Μόνιμοι διορισμοί εκπαιδευτικών ώστε να καλυφθούν όλα τα κενά.**
- **Αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων, συγγραφή νέων βιβλίων και δωρεάν διανομή των ξενόγλωσσων βιβλίων.**

I. ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Διεθνείς εξελίξεις και εκπαίδευση

Οι κυρίαρχες δυνάμεις της αγοράς προωθούν σήμερα ένα διαφορετικό τρόπο οργάνωσης της οικονομίας. Προβάλλεται η απαίτηση για ένα πιο ευέλικτο και σχετικά αυτοδύναμο εργατικό δυναμικό, ικανό να αναπτροσαρμόζεται στις συνεχώς μεταβαλλόμενες απαιτήσεις της αγοράς. Ταυτόχρονα προωθείται το πρότυπο του «απασχολήσιμου», που κινείται σε ένα περιβάλλον διαρκούς εργασιακής περιπλάνησης και αβεβαιότητας με υψηλά ποσοστά ανεργίας και υποαπασχόλησης και με ευέλικτες εργασιακές σχέσεις. Στο πλαίσιο αυτό προωθείται από τις κυρίαρχες δυνάμεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω των προγραμμάτων σπουδών μια πιο λεπτομερής εξειδίκευση συγκεκριμένων ικανοτήτων που πρέπει να καλλιεργηθούν στο σχολείο και επιχειρείται η επιβολή αντίστοιχων πρακτικών αξιολόγησης. Αποτέλεσμα αυτής της επανιεράρχησης είναι η συνεχής υποβάθμιση των γνωστικών αντικειμένων και δραστηριοτήτων που καλλιεργούν την κριτική σκέψη και τη δημιουργικότητα και προάγουν τις ανθρωπιστικές αξίες, και η αναβάθμιση “εργαλειακών” γνώσεων και δεξιοτήτων που εξυπηρετούν τις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις των επιχειρήσεων. Τομείς σημαντικοί για την ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας των νέων, όπως είναι οι κοινωνικές-ανθρωπιστικές επιστήμες, η αισθητική καλλιέργεια, η περιβαλλοντική εκπαίδευση, η αγωγή υγείας, η προετοιμασία συνολικά του σύγχρονου ενεργού πολίτη δεν έχουν τη θέση που τους αρμόζει στο σύγχρονο σχολείο. Αυτή η τάση έχει σοβαρές επιπτώσεις στο έργο μας ως εκπαιδευτικών, γιατί αφυδατώνει τη μόρφωση από το ανθρωπιστικό της περιεχόμενο και την υποβιβάζει σε μέσο για την ατομική επιτυχία. Καλλιεργεί ένα αρνητικό κλίμα στο σχολείο και στην κοινωνία, που αντιμάχεται αξίες στις οποίες βασίζεται η κοινωνική συνοχή και η συνύπαρξη.

Επιχειρείται να καθιερωθεί ένα νέο πλαίσιο παροχής των εκπαιδευτικών υπηρεσιών, τις οποίες ουσιαστικά μετατρέπει σε εμπόρευμα, ενώ ταυτόχρονα επηρεάζει καθοριστικά και στην ουσία αμφισβητεί τη σχέση των εκπαιδευτικών με το κράτος, που είναι ο κύριος εργοδότη τους. Οι εξελίξεις στον παγκόσμιο χώρο γύρω από την εκπαίδευση επιβεβαιώνουν ότι οι μεταβολές που απορρέουν από την παγκοσμιοποίηση και, κυρίως, το μεταβαλλόμενο ρόλο και πεδίο δράσης τόσο της εκπαίδευσης υπηρετούν γενικότερες στρατηγικές του κεφαλαίου.,

Σε μια πορεία σύμπλευσης με αυτές τις αρνητικές διεθνείς τάσεις και με ιδιαίτερα βίαιο τρόπο μέσω των μνημονιακών πολιτικών, επιχειρείται να εδραιωθεί και στην Ελλάδα η αντίληψη ότι το κύριο ζήτημα σήμερα είναι να προσαρμοστεί η εκπαίδευση στις απαιτήσεις της «αγοράς» και τις μεταβαλλόμενες ανάγκες των επιχειρήσεων. Η λαίλαπα των ιδιωτικοποιήσεων σαρώνει δικαιώματα και κατακτήσεις των εργαζομένων που διασφαλίστηκαν με πολύχρονους αγώνες και συχνά με θυσίες, και ανάμεσα σε αυτές και τη δημόσια παιδεία. Προτείνονται ως «λύση» στα αδιέξοδα της εκπαίδευσης πρακτικές που δοκιμάστηκαν σε άλλες χώρες και απέτυχαν, όπως το «εκπαιδευτικό κουπόνι», η ιδιωτικοποίηση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η επιβολή διδάκτρων στα δημόσια σχολεία καθώς και ο αποκισμός της εκπαίδευσης με επιχειρηματικές πρακτικές οργάνωσης και διοίκησης - λογικές "μάνατζμεντ"- που εμφανίστηκαν και αναπτύχθηκαν στους χώρους της βιομηχανίας και των επιχειρήσεων.

Οι Ομοσπονδίες των εκπαιδευτικών της χώρα μας, έχουμε εκφράσει κατ' επανάληψη τη «συλλογική μας βούληση να αντιδράσουμε απέναντι στη συνεχή και εντεινόμενη υποβάθμιση της εκπαίδευσης που παρέχεται σήμερα σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες και να υπερασπιστούμε με κάθε τρόπο τη δημόσια και δωρεάν Παιδεία. Έχουμε διακηρύξει τη ριζική αντίθεσή μας στην ακολουθούμενη

εκπαιδευτική πολιτική της «αγοράς» και των ιδιωτικοποιήσεων, που προωθείται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πολιτική που υπονομεύει το μέλλον της κοινωνίας που οραματίζόμαστε, πολιτική που, ωστόσο, δεν μπορεί να υπονομεύσει τη βούλησή μας να ακυρώσουμε αυτή την ίδια.

Δηλώσαμε ότι: «*αρνούμαστε μια εκπαίδευση δέσμια μιας πολιτικής που δίνει προτεραιότητα στις ανάγκες και τις επιδιώξεις της οικονομικής και πολιτικής ελίτ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Απορρίπτουμε την εμπορευματοποίηση της εκπαίδευσης, γιατί όχι μόνο εξ ορισμού, αλλά και γιατί «*εν τοις πράγμασι*» είναι μέρος της γενικότερης επίθεσης ενάντια στο δημόσιο χαρακτήρα των αγαθών και των υπηρεσιών που οφείλει να παρέχει το κράτος στον πολίτη. Την αποκρούνουμε, επειδή απεμπολεί την παιδεία ως δημόσιο και δωρεάν παρεχόμενο αγαθό, μια κατάκτηση μακροχρόνιων δημοκρατικών και κοινωνικών αγώνων. Καταδικάζουμε την πρακτική της περικοπής των δημόσιων δαπανών για την εκπαίδευση, γιατί δεν επιτρέπει την πρόσβαση όλων σε αυτή, οξύνει τις κοινωνικές ανισότητες, ενισχύει τους ταξικούς φραγμούς στη μόρφωση, και οδηγεί τα εκπαιδευτικά ιδρύματα σε ένα καταστροφικό μεταξύ τους ανταγωνισμό για προσέλκυση πελατών».*

*Διακηρύζαμε πως «*για μας η παιδεία είναι δικαίωμα όλων, όχι προνόμιο των λίγων, διεκδικούμε μια παιδεία, σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, που θα παρέχει σε όλες και σε όλους τα μέσα και τα εφόδια (γνωστικά και μορφωτικά) για την πολύπλευρη κατανόηση του κοινωνικού γίγνεσθαι και την κριτική και δημιουργική παρέμβασή τους σε αυτό. Μια παιδεία η οποία θα διαμορφώνει ενεργούς πολίτες, προσωπικότητες που θα συγκρούονται και θα αντιπαρατίθενται με ό,τι εμπορευματοποιεί και ευτελίζει τον άνθρωπο ως αξία. Θέλουμε μια παιδεία που θα καλλιεργεί τη συνειδητή συμμετοχή στα κοινά, το πνεύμα της συλλογικότητας, την αποδοχή της διαφορετικότητας, που θα συμβάλλει στην ολόπλευρη ανάπτυξη του ανθρώπου και συγκροτεί μία κουλτούρα καθημερινού πολιτισμού. Εμείς έχουμε ένα διαφορετικό όραμα για την εκπαίδευση και την κοινωνία, διεκδικούμε να διασφαλιστεί και να ενισχυθεί η δημόσια και δωρεάν παιδεία σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς. Κεντρικός άξονας της μεταρρύθμισης που διεκδικούμε είναι μια ενιαία δωδεκάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση ποιοτικά αναβαθμισμένη, που θα παρέχεται ως δημόσιο αγαθό σε όλους, χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς που θα μετατρέπει τη διαφορά σε πλεονέκτημα και σε ευκαιρία για πολιτισμικό εμπλούτισμό και δημιουργία». Στο πλαίσιο αυτό «διεκδικούμε μεταξύ των άλλων :**

- **να στηριχθεί ουσιαστικά και αποφασιστικά η αναβάθμιση της δημόσιας και δωρεάν εκπαίδευσης**
- **να μην εφαρμοστούν οι πολιτικές της ΕΕ και του κεφαλαίου που προωθούν το «πανεπιστήμιο και το σχολείο - επιχείρηση»**

Αύξηση των δαπανών για την παιδεία στο 5% επί του ΑΕΠ

Είναι κοινός τόπος σήμερα στην ελληνική κοινωνία ότι η αύξηση των δαπανών για την εκπαίδευση τουλάχιστον στο 5% του ΑΕΠ, που αποτελεί το μέσο ευρωπαϊκό όρο εδώ και πολλά χρόνια, είναι επιβεβλημένη. Το πρόβλημα της υποχρηματοδότησης της εκπαίδευσης έχει πάρει εκρηκτικές διαστάσεις και το δημόσιο σχολείο οδηγείται σε κατάρρευση.

Για μια ακόμη σχολική χρονιά τα λειτουργικά προβλήματα των σχολείων παραμένουν άλιτα και ταλανίζουν τη δημόσια εκπαίδευση, ενώ έχει ολοκληρωθεί το πρώτο τετράμηνο λειτουργίας τους.

Με την αναπόφευκτη υποβάθμιση της δημόσιας εκπαίδευσης, που προκύπτει από τις αρρυθμίες αυτές, περιορίζεται κυρίως ο μορφωτικός ορίζοντας των μαθητών των λαϊκών στρωμάτων, εφόσον αυτοί κατά βάση στηρίζουν την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών τους προσδοκιών στη δημόσια εκπαίδευση, ενώ οι οικονομικές τους

δυνατότητες δεν τους επιτρέπουν να χρησιμοποιήσουν εύκολα τις πανάκριβες συμπληρωματικές εκπαιδευτικές παροχές.

Για μια ακόμη χρονιά ο προϋπολογισμός για την παιδεία κατατάσσει τη χώρα μας στις τελευταίες θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2,47% του ΑΕΠ για το 2015 έναντι 5% του Μέσου Όρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση) και επίσης, όπως δείχνουν οι εκθέσεις του ΟΟΣΑ, πολύ χαμηλά στην κατάταξη και σε παγκόσμιο επίπεδο. Το ποσοστό αυτό είναι από τα χαμηλότερα ποσοστά επί του ΑΕΠ στη διάρκεια της τελευταίας 20ετίας.

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΣΑ

ΕΤΟΣ	% ΑΕΠ
1996	3,42
1997	3,61
1998	3,59
1999	3,57
2000	3,55
2001	3,46
2002	3,36
2003	3,42
2004	3,47
2005	3,46
2006	3,11
2007	3,08
2008	3,20
2009	3,14
2010	3,10
2011	2,96
2012	2,93
2013	2,74
2014	2,70
2015	2,47

Κενά στην εκπαίδευση

Την προηγούμενη, αλλά και την τρέχουσα σχολική χρονιά παρουσιάστηκαν σοβαρότατα προβλήματα λειτουργίας εξαιτίας των χιλιάδων κενών εκπαιδευτικών τόσο στην Α/βάθμια όσο και στη Β/βάθμια Εκπαίδευση. Ειδικότερα στη Β/βάθμια αποχώρησαν με συνταξιοδότηση 15.000 εκπαιδευτικοί την τελευταία τριετία και δεν αναπληρώθηκαν τα κενά που δημιούργησαν, δεδομένου ότι οι προσλήψεις ήταν μηδενικές (28.000 λιγότεροι εκπαιδευτικοί σε σχέση με το 2009). Με την έναρξη της του σχ. έτους 2015-16 καταγράφηκαν 13.000 κενά στην Α/βάθμια Εκπ/ση και 7.000 κενά στη Β/βάθμια, από τα οποία τα 2000 αφορούσαν στην Ειδική Αγωγή.

Αντιλαμβάνεται κανείς ότι το εκπαιδευτικό σύστημα λειτουργεί οριακά και υπάρχουν εκατοντάδες σχολεία που έχουν σοβαρότατες ελλείψεις εκπαιδευτικών από την έναρξη της σχολικής χρονιάς. Ιδιαίτερα σε απομακρυσμένα σχολεία της νησιωτικής και ορεινής ηπειρωτικής Ελλάδας, η κατάσταση είναι απαράδεκτη. Οι καθυστερημένες προσλήψεις των αναπληρωτών εκπαιδευτικών και οι διαφορετικές μορφές των ελαστικών σχέσεων εργασίας (αναπληρωτές πλήρους και μειωμένου ωραρίου, ωρομίσθιοι μέσω τακτικού προϋπολογισμού, μέσω ΠΔΕ, μέσω ΕΣΠΑ, μέσω ΟΑΕΔ κλπ) μόνο μεγαλύτερα προβλήματα δημιουργούν. Το Δ.Σ. της ΟΛΜΕ απαιτεί την πρόσληψη μονίμων εκπαιδευτικών για την κάλυψη όλων των κενών. Το αίτημα αυτό δεν είναι συντεχνιακό, γιατί είναι αποδεδειγμένο ότι η ύπαρξη μονίμου εκπαιδευτικού προσωπικού συμβάλλει αποφασιστικά στην αναβάθμιση του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου. Όπως προκύπτει και από πρόσφατη έκθεση του ΟΟΣΑ "η γήρανση του εκπαιδευτικού δυναμικού καταδεικνύει τις καταστροφικές επιπτώσεις της υποχρηματοδότησης της εκπαίδευσης σε συνδυασμό με τα στοιχεία που προκύπτουν ότι η εκπαίδευση δεν είναι ελκυστική σε πολλούς εξειδικευμένους, με υψηλά προσόντα και με ενδιαφέρον νέους ανθρώπους".

Μείωση του αριθμού μαθητών στο τμήμα

Με την πρότασή μας ζητάμε:

- **20 μαθητές κατ' ανώτατο όριο στα τμήματα Γυμνασίων και Λυκείων**
- **15 μαθητές κατ' ανώτατο όριο στα τμήματα των ΕΠΑΛ και των ομάδων προσανατολισμού του Λυκείου**
- **10 μαθητές ανά εκπαιδευτικό στα Εργαστήρια των Γυμνασίων, Λυκείων.**

Με αυτό το μέτρο θα διασφαλιστεί μία βασική προϋπόθεση για ριζική ποιοτική αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου στα σχολεία.

Γενικά, οι έρευνες και η εκπαιδευτική εμπειρία δείχνουν ότι το μεγάλο μέγεθος των σχολικών τάξεων (τμημάτων) έχει αρνητικές επιπτώσεις στην εκπαιδευτική διαδικασία. Είναι αδύνατο να υπάρξει αποτελεσματική μαθησιακή διαδικασία, όταν σε κάθε μαθητή αντιστοιχεί χρόνος μικρότερος από ένα λεπτό. Είναι αδύνατο, από παιδαγωγική άποψη, να υπάρξει επαρκής αφομοίωση της διδακτέας ύλης, με σύγχρονες μεθόδους ενεργητικής/συμμετοχικής μάθησης, σε πληθωρικές τάξεις άνω των 25 μαθητών.

Στις ολιγομελείς τάξεις τα παιδιά έχουν μεγαλύτερη επαφή με τους δασκάλους, μεγαλύτερη αλληλεπίδραση μαζί τους και με τους συμμαθητές/συμμαθήτριες. Σημειώνουμε εδώ ότι ο πιο ενεργός ρόλος των μαθητών/μαθητριών είναι αναγκαία προϋπόθεση, προκειμένου να υλοποιηθούν οι λεγόμενες «ενεργητικές μέθοδοι μάθησης», όπως η ομαδοσυνεργατική μάθηση, η μέθοδος project.

Επίσης, προσθέτουμε ότι τα ολιγομελή τμήματα βοηθούν και στην καλύτερη αξιοποίηση των εργαστηρίων, στην καλύτερη οργάνωση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, επισκέψεων σε μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους κ.λπ.

Τέλος, τα ολιγομελή τμήματα αφαιρούν ένα σημαντικό επιχείρημα από τα φροντιστήρια, που ισχυρίζονται ότι πλεονεκτούν ως προς αυτό το σημείο. Αυτό το επιχείρημα έχει ιδιαίτερη σημασία για την τεκμηρίωση της πρότασής μας σε σχέση με την ιδιαιτερότητα των τμημάτων των ομάδων προσανατολισμού του Γενικού Λυκείου και των ειδικοτήτων στα ΕΠΑΛ, όπου διεκδικούμε μέγιστο αριθμό μαθητών τους 15.

Φυσικά, δεν είναι αυτό το μόνο επιχείρημα. Η προετοιμασία των υποψηφίων για τις Πανελλαδικές Εξετάσεις είναι απαιτητική και θεωρούμε ότι η καθιέρωση μικρότερου αριθμού μαθητών/μαθητριών στα τμήματα αυτά θα διευκολύνει την κατάλληλη προετοιμασία τους για τις εξετάσεις και θα μειώσει το άγχος μαθητών/μαθητριών και γονέων. Φυσικά, αυτές οι προτάσεις μας αφορούν το

μεταβατικό διάστημα κατά το οποίο θα ισχύει το σημερινό εξεταστικό σύστημα, το οποίο ο κλάδος μας θεωρεί ότι πρέπει να αλλάξει. Τέλος, προσθέτουμε ότι σε ό,τι αφορά την ΤΕΕ, η μείωση του αριθμού των μαθητών/μαθητριών είναι αναγκαία και για ένα άλλο λόγο: η ΤΕΕ έχει παραμεληθεί σε μεγάλο βαθμό από την πολιτεία και από τη σύστασή τους το ενδιαφέρον του ΥΠ.Π.Ε.Θ περιορίστηκε σχεδόν αποκλειστικά στη Γενική Εκπαίδευση (Γενικό Λύκειο). Είναι, συνεπώς, αναγκαία κάποια άμεσα αντισταθμιστικά μέτρα, που θα σηματοδοτήσουν μια άλλη μεταχείριση της ΤΕΕ.

Τέλος, θεωρούμε ότι η πρότασή μας για 10 μαθητές/μαθήτριες ανά καθηγητή στα εργαστήρια όλων των τύπων σχολείου Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης είναι αναγκαία για δύο τουλάχιστον λόγους. Πρώτο, γιατί η οργάνωση πειραμάτων και άλλων δραστηριοτήτων στο χώρο του εργαστηρίου είναι μια επίπονη και απαιτητική διαδικασία, που προϋποθέτει μικρή αναλογία διδασκόντων διδασκομένων, ώστε να εξασφαλίζονται ο συντονισμός των δραστηριοτήτων και η μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα των διδακτικών/μαθησιακών στρατηγικών.

Δεύτερο, η μικρή αναλογία επιβάλλεται για λόγους ασφάλειας. Τόσο στα εργαστήρια φυσικής και χημείας, υπολογιστών και τεχνολογίας, όσο και –πολύ περισσότερο– στα εργαστήρια των διάφορων ειδικοτήτων των ΕΠΑΛ οι κίνδυνοι είναι πολλοί και συχνά απρόβλεπτοι, και τα μέτρα προφύλαξης πρέπει να είναι αυξημένα.

Πέρα από τις αρνητικές επιπτώσεις του μεγάλου μεγέθους των σχολικών τάξεων στις επιδόσεις και στην υγεία των παιδιών, σοβαρές είναι και οι αντίστοιχες επιπτώσεις τους στη συναισθηματική και κοινωνική τους ανάπτυξη. Το μεγάλο πλήθος μαθητών στην τάξη δεν συμβάλλει στην ανάπτυξη ουσιαστικών και θετικών σχέσεων ανάμεσα στα μέλη της σχολικής κοινότητας. Επίσης, παρεμποδίζει την εφαρμογή αποτελεσματικών πρακτικών παρακολούθησης, ψυχολογικής και συναισθηματικής ενίσχυσης και συμβουλευτικής στήριξης των παιδιών από τους εκπαιδευτικούς.

Φυσικά, σε καμιά περίπτωση δεν υποστηρίζουμε ότι η ικανοποίηση αυτού του αιτήματος είναι πανάκεια, που θα λύσει όλα τα προβλήματα της εκπαίδευσης. Αυτά που πρέπει να γίνουν για να υπάρξει μια ουσιαστική αλλαγή στην εκπαίδευσή μας είναι πολλά και απαιτούν μακρόχρονο σχεδιασμό. Είναι όμως ένα θετικό μέτρο, που η υλοποίησή του θα βελτιώσει την εκπαιδευτική κατάσταση στη χώρα μας.

Πέρα από τα παραπάνω, όμως, πιστεύουμε ότι κάποια στιγμή πρέπει, επιτέλους, να απαγκιστρωθεί η εκπαιδευτική πολιτική του ΥΠ.Π.Ε.Θ από τη λογική του «ήσσονος κόστους» και να θεωρήσει ότι η επένδυση στην παιδεία του ελληνικού λαού είναι ζήτημα πρώτης προτεραιότητας για το παρόν και το μέλλον της ελληνικής κοινωνίας. Καθώς η υλοποίηση του μέτρου συχνά εμποδίζεται από την ανεπάρκεια των σχολικών κτιρίων ή από τις σοβαρές ελλείψεις σε διδακτικό προσωπικό, θεωρούμε ότι η εφαρμογή του μέτρου που προτείνουμε θα επιταχύνει τις διαδικασίες και τις πιέσεις για την επίλυση και αυτών των προβλημάτων.

Λειτουργικά προβλήματα των σχολείων

Τα τελευταία 5 χρόνια η εκπαίδευση έχει πληγεί λόγω των συνεχών περικοπών κατ' εφαρμογή των Μνημονίων και των μνημονιακών πολιτικών. Η ακολουθούμενη πολιτική στο χώρο της εκπαίδευσης έχει δημιουργήσει σοβαρότατα προβλήματα λειτουργίας σε όλες τις δομές της εκπαίδευσης. Η χρηματοδότηση των σχολικών μονάδων έχει μειωθεί περισσότερο από 40% σε σχέση με τα κονδύλια που διατίθεντο στην προ Μνημονίου περίοδο. Παρουσιάζονται σοβαρές ελλείψεις στις υποδομές και στον τεχνολογικό εξοπλισμό των σχολικών μονάδων. Δεν θα ήταν υπερβολή να ισχυριστεί κανείς πως ό,τι τίθεται εκτός λειτουργίας, δεν αντικαθίσταται. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι πολλές σχολικές μονάδες έχουν

απλήρωτους λογαριασμούς προς τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας (ΔΕΗ, ΟΤΕ, Φυσικό αέριο) λόγω αντικειμενικών δυσκολιών πληρωμής.

Τα κτιριακά προβλήματα που αντιμετωπίζαμε στην προ Μνημονίου περίοδο όχι μόνο δεν έχουν επιλυθεί, αλλά αντίθετα έχουν αυξηθεί. Αρκετά σχολεία είναι ακατάλληλα για τη στέγαση σχολικών μονάδων. Το πρόγραμμα για την ανέγερση νέων σχολικών μονάδων καρκινοβατεί. Θεωρούμε απολύτως απαραίτητη την έκτακτη οικονομική επιχορήγηση των σχολείων για την ουσιαστική αντιμετώπιση των εξόδων τους, τη βελτίωση της λειτουργίας τους και για τη σίτιση, ασφάλεια-υγεία των μαθητών μας.

Το Ενιαίο Λύκειο

Πρωταρχικό στοιχείο της εκπαιδευτικής μας πρότασης είναι η ανάπτυξη ενός τύπου σχολείου στη λυκειακή βαθμίδα, του Ενιαίου Λυκείου, στο πλαίσιο της καθιέρωσης της 12χρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης, με στόχους:

α) την παροχή ουσιαστικών εφοδίων στους μαθητές μας για μια δημιουργική κοινωνική και επαγγελματική εξέλιξη των νέων,

β) την ενιαιοποίηση των σχολικών επιλογών (γενικής και τεχνικοεπαγγελματικής εκπαίδευσης) και την απομείωση του κατανεμητικού ρόλου του σχολείου.

Το Ενιαίο Λύκειο που προτείνουμε πρέπει να παρέχει στους μαθητές/μαθήτριες:

α) ολοκληρωμένη γενική μόρφωση και προεπαγγελματικά εφόδια και δεξιότητες, με στόχο τη διαμόρφωση πολιτών που θα έχουν συνείδηση των σύγχρονων προβλημάτων και θα είναι καλά προετοιμασμένοι να ενεργούν αποτελεσματικά για την αντιμετώπισή τους,

β) σύνολο επιλεγόμενων αντικειμένων, που στοχεύουν στην ικανοποίηση των ιδιαίτερων ενδιαφέροντων των μαθητών/μαθήτριών.

Μεταβατική περίοδος

Στο πλαίσιο της μεταβατικής περιόδου στην πορεία προς την καθιέρωση του Ενιαίου Λυκείου που προτείνουμε πρέπει άμεσα να **αρθεί ο κάθετος διαχωρισμός του σημερινού Γενικού και Επαγγελματικού Λυκείου με μέτρα που θα συμβάλουν στην αναβάθμιση της τεχνικής-επαγγελματικής εκπαίδευσης**. Στο μεταβατικό στάδιο, λοιπόν, λειτουργούν δύο ισότιμοι τύποι Λυκείου (ΓΕΛ-ΕΠΑΛ) και καταργούνται οι ΣΕΚ με την πρόωρη κατάρτιση και μαθητεία ανηλίκων μετά το Γυμνάσιο. Αναλυτικά αναφέρουμε παρακάτω τις αναγκαίες παρεμβάσεις που απαιτείται να γίνουν στην ΤΕΕ.

Και βέβαια, απαραίτητοι όροι και προϋποθέσεις για το θετικό χαρακτήρα των αναγκαίων αλλαγών είναι:

- Η αύξηση των δαπανών για την παιδεία στο 5% του ΑΕΠ
- Η καθιέρωση 12χρονης υποχρεωτικής Δημόσιας και Δωρεάν εκπαίδευσης για όλους
- Η άμεση και ουσιαστική αναβάθμιση της ΤΕΕ με βάση τις αρχές που έχει υιοθετήσει η ΟΛΜΕ
- Η καθιέρωση ανώτατου ορίου μαθητών, όπως αναλύθηκε παραπάνω
- Η λήψη ολοκληρωμένων μέτρων αντισταθμιστικής εκπαίδευσης, που τα τελευταία χρόνια έχουν καταργηθεί πλήρως, για να βοηθηθούν όλοι οι μαθητές να ολοκληρώνουν την 12χρονη υποχρεωτική εκπαίδευση

Προβλήματα της Τεχνικής-Επαγγελματικής Εκπαίδευσης

Τα ΕΠΑΛ-ΕΠΑΣ-ΣΕΚ δεν αποτέλεσαν μια αξιόπιστη εναλλακτική επιλογή. Οι αντιεκπαιδευτικές και αλλοπρόσαλλες πολιτικές που εφαρμόστηκαν τα τελευταία χρόνια στην δευτεροβάθμια τεχνική-επαγγελματική εκπαίδευση οδήγησαν στην μεγαλύτερη υποβάθμισή της και, όπως έχουμε επανειλημμένα τονίσει, στη μετατροπή της σε κατάρτιση και πρόωρη εξειδίκευση των μαθητών. Όλα αυτά τα χρόνια η μαθητική διαρροή στη δημόσια ΤΕΕ διατηρείται σε υψηλά επίπεδα. Οι μαθητές/μαθήτριες που φοιτούν στην ΤΕΕ θεωρούνται από την Πολιτεία «παιδιά ενός κατώτερου Θεού».

Το ΥΠ.Π.Ε.Θ οφείλει να σκύψει στα προβλήματα αυτά και να δώσει λύσεις αποδεχόμενο τις προτάσεις των εκπαιδευτικών και προωθώντας μια συνολική αντίληψη για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, που να λαμβάνει υπόψη τις κοινωνικές ανάγκες και τις ιδιαίτερες κλίσεις των μαθητριών/μαθητών. Σε κάθε περίπτωση, δεν μπορεί το επιλεκτικό εξεταστικό πλέγμα για την ανώτερη βαθμίδα να καθορίζει την εκπαιδευτική λειτουργία στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Αυτό που απαιτείται είναι να εφαρμοστεί μια **νέα εκπαιδευτική πολιτική**, που θα απαντά θετικά στην **αναβάθμιση** της τεχνικής-επαγγελματικής εκπαίδευσης, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τους μαθητές και τους αποφοίτους τους. Είναι γεγονός αναμφισβήτητο πως η κατάσταση στην Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση τα τελευταία χρόνια ήταν και παραμένει άσχημη.

Είναι δυνατό, λοιπόν, το Επαγγελματικό Λύκειο να ανταποκριθεί στην ανάγκη αναβάθμισης της Τ.Ε.Ε. και να λύσει τα χρονίζοντα προβλήματά της;

Πιστεύουμε ότι αυτό μπορεί να γίνει μόνο αν απαντηθούν θετικά και οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- **Άρση του κάθετου διαχωρισμού «Γενικού Λυκείου» – ΕΠΑΛ**
- **Αναβάθμιση** της τεχνικής-επαγγελματικής εκπαίδευσης **Υπαγωγή** όλων των σχολικών μονάδων που προσφέρουν τεχνικοεπαγγελματική εκπαίδευση στο ΥΠ.Π.Ε.Θ
- **Πρόσβαση** των αποφοίτων της Τ.Ε.Ε. σε ΑΕΙ-ΤΕΙ, χωρίς παραπάνω φραγμούς
- **Ενιαίο τριετές σχολείο**
- Ενίσχυση της γενικής παιδείας
- Στήριξη της Τ.Ε.Ε. με μια υψηλού επιπέδου **σταθερή χρηματοδότηση** με στόχο τη χρηματοδότηση κυρίως των υποδομών της (κτιριακών, υλικοτεχνικών και εργαστηριακών)
- **4^ο έτος ειδίκευσης για τους απόφοιτους της Τ.Ε.Ε**
- **Χορήγηση επαγγελματικών δικαιωμάτων σε όλες τις ειδικότητες της Τ.Ε.Ε**
- **Επιμόρφωση** των εκπαιδευτικών της Τ.Ε.Ε. (παιδαγωγική και επαγγελματική) με αξιοποίηση όλων των μορφών.

Το Υπουργείο Παιδείας θα πρέπει να δώσει άμεσα στη δημοσιότητα τις προτάσεις του για όλα τα θέματα δομής και περιεχομένου όχι μόνο της τεχνικής-επαγγελματικής εκπαίδευσης, αλλά συνολικά της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο πλαίσιο της καθιέρωσης της 12χρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Για την πρόσβαση στα ΑΕΙ και ΤΕΙ

Η ΟΛΜΕ προέβαλλε πάντα το αίτημα της διεύρυνσης της πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, με αντίστοιχη, βέβαια, γενναία χρηματοδότηση των υποδομών των ιδρυμάτων της, ώστε να μην υποβαθμίζονται συνεχώς οι σπουδές σε

αυτά με την είσοδο όλο και περισσότερων φοιτητών με την ίδια χρηματοδότηση και την ύπαρξη σοβαρών κενών σε πανεπιστημιακούς.

Μεταβατικά και στην πορεία για την καθιέρωση της «ελεύθερης πρόσβασης» προτείνουμε τα παρακάτω μέτρα:

- Αποσύνδεση του Λυκείου από το σύστημα πρόσβασης σε ΑΕΙ –ΤΕΙ.
- Η πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση να γίνεται μετά την αποφοίτηση από το Λύκειο, με πανελλαδικές εξετάσεις σε περιορισμένο αριθμό μαθημάτων, με διαφορετικό συντελεστή βαρύτητας για ορισμένα από αυτά.
- Οι εξετάσεις διεξάγονται με την ευθύνη της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η εξεταστέα ύλη καθορίζεται κεντρικά από το Υπουργείο Παιδείας και αντιστοιχεί στη διδακτέα ύλη.
- Οι εξετάσεις πραγματοποιούνται με ανάλογο σύστημα για τους απόφοιτους και των δύο τύπων λυκείων.
- Οι υποψήφιοι έχουν απεριόριστες ευκαιρίες να συμμετέχουν στη διαδικασία της πρόσβασης στη τριτοβάθμια εκπαίδευση.

II. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ Δ.Ε.

Είναι αυτονόητο ότι η επύλυση των βασικών προβλημάτων των εκπαιδευτικών αποτελεί προϋπόθεση για την αναβάθμιση της ίδιας της εκπαίδευσης. Αυτό κατά τη γνώμη μας πρέπει να εκφράζεται τόσο με την οικονομική στήριξη των εκπαιδευτικών, όσο και με τη γενικότερη στήριξη του έργου τους με μέτρα όπως η βελτίωση της αρχικής τους εκπαίδευσης, η ανάπτυξη της ουσιαστικής επιμόρφωσής τους, η βελτίωση των εργασιακών τους σχέσεων και γενικότερα η αναβάθμιση και στήριξη του κοινωνικού ρόλου τους. Είναι χαρακτηριστικό ότι η πιο σημαντική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση στη χώρα μας (του 1964) ξεκίνησε με την ουσιαστική οικονομική αναβάθμιση των εκπαιδευτικών και συγκεκριμένα με το διπλασιασμό των αποδοχών τους.

Διορισμός μόνιμων εκπαιδευτικών

Την τελευταία πενταετία οι διορισμοί έχουν μηδενιστεί. Οι 3000 διορισμοί στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση που είχε υποσχεθεί η κυβέρνηση για το σχ. έτος 2015-16, οι οποίοι θα κάλυπταν ένα μέρος από τις τεράστιες ανάγκες σε διδακτικό προσωπικό έγιναν ξαφνικά μηδενικοί. Ταυτόχρονα χλιάδες συνάδελφοι της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης έσπευσαν να συνταξιοδοτηθούν φοβούμενοι δυσμενέστερη μεταχείριση τους στο συνταξιοδοτικό στο μέλλον.

Ειδικότερα στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση υπηρετούν σήμερα περίπου 28.000 εκπαιδευτικοί λιγότεροι σε σχέση με το 2009. Τα κενά που εξακολουθούν να υπάρχουν στη μέση του σχ. έτους δεν πρόκειται να καλυφθούν και άλλο ένα σχ. έτος θα λήξει με περισσότερα από 1000 κενά.

Τα σπασμωδικά μέτρα που πάρθηκαν πριν από 2 χρόνια με την αύξηση του διδακτικού ωραρίου κατά δύο ώρες, αύξησαν τον εργασιακό φόρτο των καθηγητών και επιδείνωσαν την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης με μοναδικό στόχο την εξοικονόμηση προσωπικού.

Απαιτούμε:

- **Μόνιμοι διορισμοί εκπαιδευτικών για να καλυφθούν τα τεράστια κενά στη Δημόσια Εκπαίδευση.**
- **Οι αναπληρωτές καθηγητές να χρησιμοποιούνται μόνο για την κάλυψη έκτακτων αναγκών στην εκπαίδευση.**
- **Πλήρη διασφάλιση των δικαιωμάτων των αναπληρωτών (εργασιακά, μισθολογικά-οικονομικά και συνδικαλιστικά).**

Το Δ.Σ της ΟΛΜΕ έχει καταθέσει ολοκληρωμένη πρόταση για το σύστημα πρόσληψης μονίμων εκπαιδευτικών στην προηγούμενη πολιτική ηγεσία. Η πρόταση μας βασίζεται στην καθιέρωση συστήματος μοριοδότησης μέσω του ΑΣΕΠ που να συμπεριλαμβάνει:

- **1 μόριο για κάθε μήνα προϋπηρεσίας.**
- **1 μόριο για κάθε βαθμό πάνω από τη βάση σε οποιοδήποτε προηγούμενο διαγωνισμό του ΑΣΕΠ (επιλέγεται ο διαγωνισμός εκείνος που ο εκπ/κός έχει πετύχει την καλύτερη βαθμολογία)**
- **1 μόριο για κάθε χρόνο από τη λήψη πτυχίου.**
- **Κλιμακωτή μοριοδότηση του αριθμού παιδιών (πχ. 1 παιδί 3 μόρια, 2 παιδιά 6 μόρια κ.λπ.).**

Το Δ.Σ της ΟΛΜΕ καλεί την πολιτική ηγεσία να αντιληφθεί το μέγεθος του προβλήματος, να νιοθετήσει από τούδε και εξής τη μόνη ρεαλιστική διέξοδο που

είναι η πρόσληψη μόνιμων εκπαιδευτικών και να προχωρήσει σε διάλογο με τις Ομοσπονδίες των εκπαιδευτικών για την υιοθέτηση ενός νέου πλαισίου για την πρόσληψη εκπαιδευτικών.

Οικονομικά

Είναι γεγονός ότι ο κλάδος των εκπαιδευτικών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης επλήγη από τις αλλεπάλληλες περικοπές που επέβαλαν τα μνημόνια και υλοποίησαν όλες οι προηγούμενες κυβερνήσεις. Συγκεκριμένα, η απώλεια εισοδήματος των εκπαιδευτικών σε αρκετές περιπτώσεις αγγίζει ακόμα και το 45%.

Αν λάβουμε υπόψη μας ότι οι εκπαιδευτικοί ήταν οι χειρότερα αμειβόμενοι υπάλληλοι επί δεκαετίες, οι συγκεκριμένες περικοπές οδήγησαν τον κλάδο σε τραγική κατάσταση. Ιδιαίτερα τραγική είναι η οικονομική κατάσταση των νέων συναδέλφων μας, που καλούνται μάλιστα να παραμένουν μακριά από τον τόπο κατοικία τους.

Επισημαίνουμε δε ότι με το πρώτο μνημονιακό «ενιαίο» μισθολόγιο επιφυλάχτηκε στους εκπαιδευτικούς ακόμα δυσμενέστερη μεταχείριση, αφού καταργήθηκε και το Επίδομα Εξωδιδακτικής Απασχόλησης, με τη λογική της κατάργησης δήθεν όλων των επιδομάτων, ενώ στην πραγματικότητα όλοι γνώριζαν ότι επρόκειτο για την αμοιβή της απογευματινής υπερωριακής απασχόλησης των εκπαιδευτικών, τη διόρθωση των γραπτών και τη διδακτική προετοιμασία για την επόμενη μέρα. Άλλα και με το νέο μισθολόγιο που ψηφίστηκε πρόσφατα οι μισθοί των εκπαιδευτικών παραμένουν καθηλωμένοι, ενώ πολλοί είδαν και σοβαρές μειώσεις που καλύπτονται από την λεγόμενη "προσωπική διαφορά".

Απαιτούμε:

- **Ουσιαστικές αυξήσεις στους μισθούς των εκπαιδευτικών και ειδικά των νεότερων συναδέλφων.**
- **Σταδιακή αναπλήρωση των απωλειών που είχαν οι εκπαιδευτικοί από τις μνημονιακές πολιτικές (μισθοί, συντάξεις, εφάπαξ) με τελικό στόχο τα επίπεδα του 2009.**
- **Άμεση επαναφορά του 13ου και του 14ου μισθού.**
- **Καμία μείωση συντάξεων (κύριων, επικουρικών, εφάπαξ).**
- **Όχι στην αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης στα 67 έτη.**
- **Καθιέρωση συλλογικών συμβάσεων εργασίας.**
- **Να εξοφληθούν άμεσα όλες οι οικονομικές υποχρεώσεις του Υπουργείου προς τους εκπαιδευτικούς από τα προηγούμενα χρόνια. Ιδιαίτερη περίπτωση αποτελούν οι Σχεδιαστές της Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης, οι οποίοι παραμένουν απλήρωτοι επί σειρά ετών.**

Ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό

Η πρόταση της κυβέρνησης για το νέο ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό αφορά το σύνολο των εργαζομένων στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα και ασφαλώς και τους εκπαιδευτικούς και τους θίγει όλους: τους σημερινούς ασφαλισμένους, αυτούς που τώρα ετοιμάζονται να βγουν στη σύνταξη, τους σημερινούς συνταξιούχους, αλλά και τη νέα γενιά η οποία, λόγω των ελαστικών μορφών απασχόλησης και των δραματικά μειωμένων αποδοχών, είναι αμφίβολο τί σύνταξη θα εξασφαλίσει.

Επισημαίνουμε ότι η πρόταση αυτή έρχεται να προστεθεί στις ήδη ψηφισμένες αυξήσεις των ορίων ηλικίας στα 67 ή στα 62 με 40 χρόνια εργασίας. Τα όρια αυτά, ιδιαίτερα για τον κλάδο των εκπαιδευτικών είναι απαγορευτικά και διαλυτικά για την εκπαιδευτική διαδικασία. Η αναγνώριση αυτή της ιδιαιτερότητας

του εκπαιδευτικού έργου είχε οδηγήσει στη θεσμοθέτηση για πλήρη σύνταξη στα 30 χρόνια υπηρεσίας και όριο ηλικίας τα 60 χρόνια, η οποία τώρα καταργήθηκε.

Η πρόταση της κυβέρνησης έχει ως βασικό στοιχείο την άμεση κατάργηση του μεταβατικού χαρακτήρα εφαρμογής σε βάθος 35ετίας του Ν.3863/10, τη μείωση των συντάξεων λόγω των νέων ποσοστών αναπλήρωσης, του διαφορετικού τρόπου υπολογισμού (ολόκληρος ο εργασιακός βίος) και τη μείωση των επικουρικών, παρά την αύξηση των εισφορών.

Απαιτούμε:

- Την αποτροπή της κατεδάφισης της κοινωνικής ασφάλισης και να διασφαλιστεί διαχρονικά ο δημόσιος αναδιανεμητικός χαρακτήρας της.
- Αξιοπρεπές συντάξεις στα 30 χρόνια υπηρεσίας με όριο ηλικίας τα 60 χρόνια και με ύψος της κύριας σύνταξης στο 80% του τελευταίου μισθού. Καμία μείωση συντάξεων. Αποκατάσταση των απωλειών της τελευταίας πενταετίας.
- Ενίσχυση των ασφαλιστικών ταμείων για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος.

Εκπαιδευτικό ωράριο

Η κυβέρνηση, από τη θέση της αξιωματικής αντιπολίτευσης τότε, καταδίκασε την επιλογή του Υπουργού Παιδείας κ. Αρβανιτόπουλου να προχωρήσει σε νομοθετική ρύθμιση, με την οποία αυξανόταν το εκπαιδευτικό ωράριο των καθηγητών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Σωστά είχε επισημανθεί τότε ότι η περαιτέρω αύξηση του εργασιακού φόρτου θα οδηγήσει σε μείωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Πιστεύουμε ότι ήρθε η ώρα να καταργηθεί αυτή η αντιεκπαιδευτική διάταξη και να επανέλθει το διδακτικό ωράριο στα επίπεδα προ του 2013.

Επαρκής εκπαίδευση και συστηματική επιμόρφωση των καθηγητών

Η ουσιαστική ανυπαρξία ενός σύγχρονου συστήματος αρχικής εκπαίδευσης και συνεχούς επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών παραμένει πρώτιστο ζητούμενο για την ελληνική εκπαίδευση. Παράλληλα, η πολυτυπία και η έλλειψη συντονισμού και οργάνωσης χαρακτηρίζει την κατάσταση που επικρατεί σήμερα και στον τομέα της επιμόρφωσης.

Τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν τη σημερινή κατάσταση και πρέπει να συζητηθούν διεξοδικά είναι:

- Η ουσιαστική απουσία γενικευμένου προγράμματος περιοδικής επιμόρφωσης μεγάλης διάρκειας που να αφορά το σύνολο των εκπαιδευτικών και να καλύπτει τις βασικές επιμορφωτικές ανάγκες τους.
- Η σταδιακή υποβάθμιση και εγκατάλειψη των ΠΕΚ.
- Η περιορισμένη, σχετικά, παρουσία των τριτοβάθμιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στον τομέα της παροχής επιμορφωτικών προγραμμάτων μέσης και μεγάλης διάρκειας.
- Η εμφάνιση προγραμμάτων επιμόρφωσης Τριτοβάθμιων Ιδρυμάτων η συμμετοχή στα οποία απαιτεί την καταβολή διδάκτρων.
- Η πλήρης απουσία επιμορφωτικών προγραμμάτων για την στήριξη εκπαιδευτικών που διδάσκουν στις δομές της ειδικής αγωγής.
- Η απουσία ουσιαστικής επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών που αποσπώνται σε ελληνικά σχολεία του εξωτερικού.
- Η απουσία της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών της ΤΕΕ με δεδομένο τη ραγδαία τεχνολογική εξέλιξη.
- Η μείωση παροχής εκπαιδευτικών αδειών μια μεταπτυχιακές σπουδές.

Διεκδικούμε:

- **την καθιέρωση ετήσιας επιμόρφωσης με απαλλαγή από τα διδακτικά καθήκοντα**
- **την οργάνωση της εισαγωγικής επιμόρφωσης με τέτοιο τρόπο, ώστε να μην αναγκάζονται οι νεοδιόριστοι εκπαιδευτικοί να μετακινούνται σε μεγάλες αποστάσεις και πριν την ανάληψη υπηρεσίας.**
- **την οργάνωση ενός δικτύου Κέντρων Στήριξης του Εκπαιδευτικού Έργου σε πανελλαδική κλίμακα, μέσω των οποίων θα παρέχεται συστηματική εκπαιδευτική / παιδαγωγική υποστήριξη στους μάχιμους εκπαιδευτικούς.**

Ετήσια επιμόρφωση

Κατά την άποψή μας, η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών δεν πρέπει να θεωρείται απλώς η συμμετοχή σε κάποια επιμορφωτικά προγράμματα μικρής ή μεγάλης διάρκειας, αλλά ένα αναπόσπαστο μέρος της διαρκούς επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών, η οποία με τη σειρά της πρέπει να συνδέεται με τη συνολική διαδικασία ανάπτυξης και αλλαγής του εκπαιδευτικού συστήματος στο σύνολό του, όπως προτείνει η ΟΛΜΕ.

Τόσο η μία όσο και η άλλη διαδικασία, για να έχουν επιτυχή έκβαση, προϋποθέτουν την οργάνωση και πραγματοποίηση μελετών με στόχο τη σαφή γνώση και αποτίμηση της υπάρχουσας κατάστασης σε ό,τι αφορά τις γνώσεις και δεξιότητες των εκπαιδευτικών ανά επίπεδο και ειδικότητα, ταυτόχρονα όμως και σε ό,τι αφορά τις απαιτήσεις που επιβάλλει η οργάνωση ενός σύγχρονου, αποτελεσματικού, δημοκρατικού και ευαίσθητου στις κοινωνικές ανάγκες εκπαιδευτικού συστήματος.

Η ετήσια διάρκεια της επιμόρφωσης έχει τα παρακάτω πλεονεκτήματα:

- Παρέχει ευχέρεια χρόνου (8-9 μήνες) για τη συστηματική και συνολική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.
- Απαλλάσσει τους εκπαιδευτικούς από το άγχος της ταυτόχρονης υποχρέωσης παροχής διδακτικού έργου στα σχολεία και τους αφήνει απερίσπαστους να παρακολουθήσουν το επιμορφωτικό πρόγραμμα. Έτσι αυξάνεται η δυνατότητά τους να ασχοληθούν ερευνητικά με τα θέματα του επιμορφωτικού προγράμματος πέρα από το ωρολόγιο πρόγραμμα που παρακολουθούν.
- Δεν υποβάλλει τα σχολεία σε αναστάτωση κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους, υποχρεώνοντας σε αλλαγές του προγράμματος μια και δύο φορές κατά τη διάρκειά του, όπως συνέβαινε με το σύστημα των τρίμηνης διάρκειας προγραμμάτων των ΠΕΚ.
- Εξασφαλίζει περισσότερες δυνατότητες συμμετοχής στα επιμορφωτικά προγράμματα για τους εκπαιδευτικούς που ζουν μακριά από την έδρα των ΠΕΚ, εφόσον τους παρέχει τη δυνατότητα ετήσιας απαλλαγής από τα διδακτικά τους καθήκοντα.
- Επιτρέπει να προσδιορίζονται έγκαιρα τα κενά που δημιουργεί η απόσπαση εκπαιδευτικών για επιμόρφωση κατ' έτος, ώστε να είναι δυνατόν να προσλαμβάνονται εκπαιδευτικοί για την κάλυψη τους.

Αξιολόγηση εκπαιδευτικών

Η αξιολόγηση που έχει ψηφιστεί έχει στόχο να βαθύνει την κατηγοριοποίηση και την ταξική διαφοροποίηση σχολείων και εκπαιδευτικών. Αποτελεί βασικό μοχλό για την εκδίωξη των μαθητών που προέρχονται από τα φτωχά λαϊκά στρώματα, από τις δομές της εκπαίδευσης και την εξώθηση τους στην κατάρτιση και την απλήρωτη μαθητεία.

Το νομοθετικό πλαίσιο που ισχύει ακόμα και σήμερα, είναι εργαλείο για τη μισθολογική και βαθμολογική καθήλωση των εκπαιδευτικών. Σχεδιάστηκε με στόχο να υπάρχει άμεση σύνδεση της αξιολόγησης με το βαθμό και το μισθό. Οι εργασιακές σχέσεις διαλύονται. Επανέρχεται η λογική του επιθεωρητισμού που οδηγεί στη χειραγώγηση του εκπαιδευτικού. Ο ανταγωνισμός και η μετατροπή των διαπροσωπικών σχέσεων μέσα στο σχολείο σε «ζουγκλα» θα είναι το επακόλουθο αυτής της πολιτικής, η οποία δε μπορεί παρά να εκφραστεί και στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Η λεγόμενη αυτοαξιολόγηση των σχολείων συνδέεται με την εξωτερική αξιολόγηση τους, τις επιδόσεις των μαθητών, αλλά και την ατομική αξιολόγηση του εκπαιδευτικού. Η έκθεση του ΟΟΣΑ για το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, η οποία έγινε κατά παραγγελία του Υπουργείου Παιδείας το 2011 αναφέρει ότι «η αυτοαξιολόγηση πρέπει να οργανωθεί με τρόπο, ώστε να είναι συγκρίσιμη μεταξύ σχολικών μονάδων και να μπορεί να επικυρώνεται και να συμπληρώνεται από εξωτερική αξιολόγηση (σελ.67). Ήδη με το νομοθετικό πλαίσιο που έχει δημιουργηθεί (v.4354/15 για το μισθολόγιο, το v.4142/13 για την «Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας στην Εκπαίδευση», ΠΔ 152/13 για την «Αξιολόγηση των εκπαιδευτικών», v.3848/10, v.3679/10) όλες οι πλευρές της αξιολόγησης (όπως η ατομική αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, η αυτοαξιολόγηση και η εξωτερική αξιολόγηση σχολείων) έχουν ΑΠΟΛΥΤΩΣ συνδεθεί μεταξύ τους. Το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο της αξιολόγησης εξακολουθεί να βρίσκεται σε ισχύ, απλώς έχει "παγώσει" με απόφαση της πολιτικής ηγεσίας του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Η μέχρι σήμερα ασκούμενη εκπαιδευτική πολιτική όχι μόνο δεν οδηγεί στη βελτίωση του δημόσιου σχολείου αλλά αντίθετα οδηγεί στη διάλυση του. Δραματική και συνεχής μείωση δαπανών, κατάργηση ενισχυτικής διδασκαλίας και Π.Δ.Σ, μεγάλη μείωση των υπηρετούντων εκπαιδευτικών, ελάχιστες προσλήψεις αναπληρωτών, χιλιάδες κενά στα σχολεία, έλλειψη βιβλίων για τα σχολεία της Τεχνικής Εκπαίδευσης. Όχι μόνο δε στηρίζεται ο εκπαιδευτικός αλλά οδηγείται στην εργασιακή ανασφάλεια και στη χειραγώγηση.

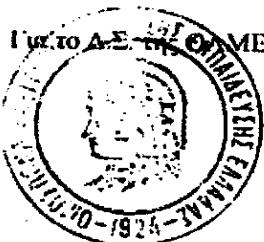
Απαιτούμε:

- **Κατάργηση του νομοθετικού πλαισίου για την αξιολόγηση εκπαιδευτικών και σχολείων (που αναφέρθηκε παραπάνω),**
- **Καμία σύνδεση του μισθού με την αξιολογική διαδικασία.**
- **Ακόλυτη μισθολογική και βαθμολογική εξέλιξη.**

Γεγονός αναμφισβήτητο είναι ότι οι μνημονιακές πολιτικές που εφαρμόστηκαν στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια έχουν υπονομεύσει και ακυρώσει σοβαρά το δημόσιο και δωρεάν χαρακτήρα της εκπαίδευσης.

Η Πρόεδρος

Ελένη Ζωγραφάκη – Ταλεμέ

Ο Γεν. Διαματάρης,

Νίκος Νικολαΐδης